

Cambra de Comerç
de Manresa

RECULL DE PREMSA

1 al 4 de setembre del 2017

Elaborat per:
serveis de comunicació

REVISTA ▶ REPORTATGE

Quan Caixa Manresa va comprar el monestir de Sant Benet de Bages, l'any 2000, ningú es podia imaginar que poc més d'una dècada més tard ja no existiria l'entitat. Però aquella inversió és avui en dia un complex per on han passat dos milions de visitants en deu anys. **Text: Toni Mata i Riu**

EL CLAUSTRE ▶ L'han pintat artistes com Casas i Rusiñol i l'han fotografiat milers de visites durant més d'un segle. El claustre és un dels elements icònics del conjunt monacal, i va ser restaurat en la intervenció realitzada per Caixa Manresa culminada el 2007.

EL PASSAT ▶ Molts dels visitants del monestir de Sant Benet hauran vist aquestes escales tal com estan des de la rehabilitació. En aquest imatge de principi del segle passat, s'aprecien tant les escales com la font adjacent, que avui en dia encara és al seu lloc.

CAMPANAR ▶ Aspecte que tenia el campanar de l'església del monestir de Sant Benet de Bages abans que comencessin les obres de rehabilitació. En segon terme es veuen uns edificis que van desaparèixer per donar espai al complex de Món Sant Benet.

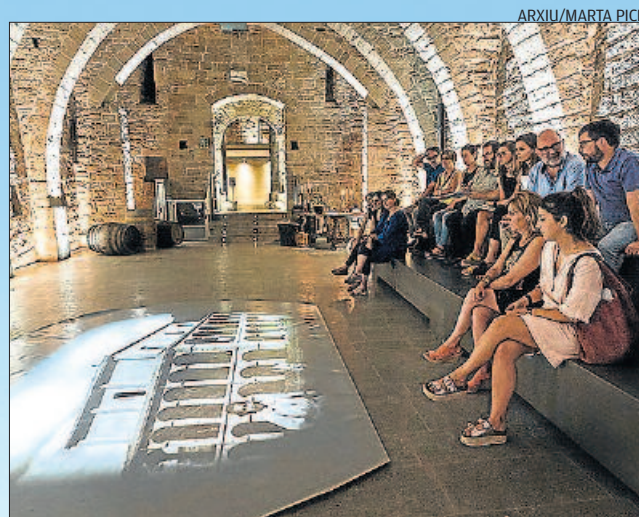
Territori

MÓN SANT BENET FA DEU ANYS MIRANT AL FUTUR

No hi poden caber més coses en deu anys. El novembre del 2007, l'aleshores President José Montilla va destapar la placa d'inauguració de Món Sant Benet: encara existia Caixa Manresa –aleshores l'entitat promotora de la rehabilitació de l'antic monestir romànic–, els diaris encara no parlaven de la crisi i el debat polític tractava sobre tripartits i no de sobiranisme. Una dècada després, el món ha girat com un mitjó. Però el complex bastit a la riba del Llobregat, molt a prop de Navarres però dins del terme de Sant Fruitós, es manté dempeus.

CARES CONEGUDES ▶ Ferran Adrià va ser un dels padrins en la posada en marxa de la Fundació Alícia a les instal·lacions de Món Sant Benet. La seva és una de les nombroses cares conegudes que han passat pel complex bagenc al llarg de l'última dècada.

VISITES ▶ La fotografia i la imatge en moviment són els principals recursos sobre els quals se sustenten les visites guiades al monestir i la residència de Ramon Casas. Cada temporada, el recorregut ofereix punts de vista nous als espectadors que les duen a terme.

FIRES I MERCATS ▶ Món Sant Benet disposa de nombrosos espais, tant interiors com a l'aire lliure, per a la celebració d'activitats adreçades a tots els públics. A la imatge, una actuació escènica del Mercat de Tots Sants.

Vista panoràmica amb el monestir a l'esquerra i l'hotel a la dreta

OBRES ▶ Les màquines i els operaris van treballar a fons per convertir l'antic monestir romànic en el complex polivalent que és avui en dia Món Sant Benet. El director tècnic de la restauració del cenobi medieval va ser l'arquitecte manresà Josep Maria Esquiús.

INAUGURACIÓ ▶ El President de la Generalitat de Catalunya, José Montilla, va inaugurar Món Sant Benet el 12 de novembre del 2007. A la imatge, en companyia de Valentí Roqueta, president de Caixa Manresa, i Josep Rafart, alcalde de Sant Fruitós en aquella època.

FUNDACIÓ ALÍCIA ▶ L'alimentació i la nutrició com a conceptes de salut i vida són els eixos de d'un projecte que es va crear en el complex de Món Sant Benet per sumar ciència i gastronomia al fet històric, cívic i patrimonial. El seu director és el berguedà Toni Massanès.

Món Sant Benet compleix deu anys havent consolidat una proposta polièdrica que toca moltes tecles. La rehabilitació de 71 milions euros va deixar el monestir en perfecte estat de revista amb una museografia de Transversal que obvia la lletra per centrar-se en la imatge. Així mateix, es va incloure en el recorregut el guiatge per les estances de la casa que va ocupar la família del pintor Ramon Casas després de comprar el cenobi l'any 1907. Però Món Sant Benet també és restauració, un hotel i un *invent* anomenat Fundació Alícia que aborda el món l'alimentació i la nutrició des

d'un punt de vista científic. Apadrinada per figures de la talla de Ferran Adrià, la *criatura* camina amb pas ferm sota la direcció del cuiner Toni Massanès.

Món Sant Benet va néixer com una propietat de Caixa Manresa, que va comprar el monestir l'any 2000, però l'ensulsiada del sistema de caixes d'estalvis catalanes va fer canviar de mans la titularitat del projecte. L'entitat bagenca i la seva obra social van desaparèixer: el juliol del 2010, Caixa Manresa es va fusionar amb Caixa Catalunya i Caixa Tarragona i amb la suma es va crear la Caixa d'Estalvis de Ca-

talunya, Tarragona i Manresa que, poc després, va adoptar el nom de Catalunya Caixa. L'1 de gener del 2013, l'obra social de les antigues caixes va prendre un nou camí amb la creació de la Fundació Catalunya-la Pedrera, que té el seu propi patronat i és independent del destí de l'entitat bancària.

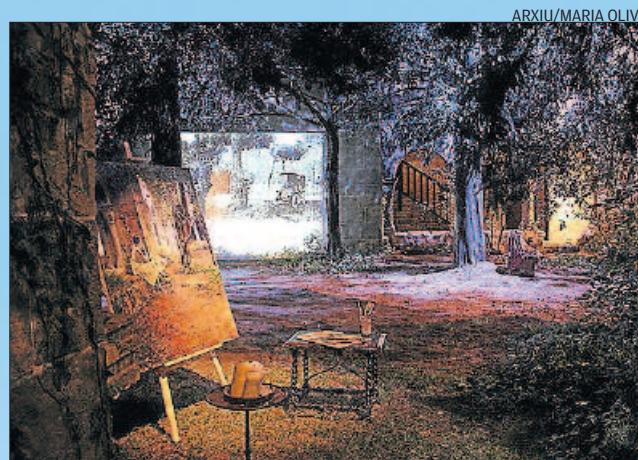
La consolidació de Món Sant Benet és un programa d'activitats extens i dos milions de visitants durant la primera dècada de vida. I molts records que transcendeixen aquest període i es despleguen al llarg del segle amb el monestir com a catalitzador de la memòria

individual i col·lectiva. Durant els darrers deu anys, milers d'escolars han passat per Món Sant Benet i milers i milers d'adults han participat tant en les visites guiades com en altres activitats que hi tenen lloc. Encara es recorda la celebració, durant el 2016, de l'Any Ramon Casas, que va donar un impuls afegit a la xifra de visitants i hi va celebrar l'acte institucional.

Món Sant Benet celebrarà a final del mes vinent l'aniversari rodó, que s'escau el 2017. Serà el punt de partida per a una nova dècada que l'equipament ha de viure amb menys turbulències un cop consolidat el projecte.

CAPVESPRES ▶ Enguany -hi ha temps encara aquesta setmana- es convida els visitants a un sopar a la fresca i una visita guiada nocturna. En la primera part, s'ofereixen uns plats medievals i altres de basats en receptes de l'època modernista. L'especialitat de la casa.

ANY CASAS ▶ En la imatge s'aprecia l'aspecte del claustre en una de les visites especials que van tenir lloc el 2016 amb motiu de la commemoració de l'Any Casas. Món Sant Benet va ser un dels epicentres de la celebració pels vincles entre el pintor i el monestir.

MÚSICA ▶ El Festival Internacional de Música Clàssica de Sant Fruitós de Bages se celebra des de la temporada passada en diferents dependències de Món Sant Benet. A la imatge, la soprano Ainhoa Arteta en el recital del mes de juliol passat als Jardins dels Arcs.

REVISTA ► REPORTATGE

Pere Casals

PATRÓ DE LA FUNDACIÓ CATALUNYA-LA PEDRERA

«EL TERRITORI TORNA A SENTIR-SE SEU EL PROJECTE»

■ En el patronat de la Fundació Catalunya-la Pedrera hi ha una cadira reservada a un membre de l'antiga Caixa Manresa. Aquest càrrec el va assumir Pere Casals com a representant de la Fundació Universitària del Bages, en ésser escollit per un grup d'entitats vinculades a la firma d'estalvis. Pere Casals també és el president de la Cambra de Comerç de la capital bagencina.

■ **Tenia una vinculació prèvia amb Caixa Manresa?**

R No, jo no vaig participar en l'antiga obra social. A la Fundació Catalunya-la Pedrera hi ha un lloc per a algú de Caixa Manresa, però no hi havia cap successor de l'Obra Social i em van escollir a mi un grup d'entitats com ara el Col·legi d'Advocats, la Mútua Manresana, Ampans, la Polifònica de Puig-reig... que havien estat vinculades a Caixa Manresa. Jo sóc el representat territorial en el patronat.

■ **És, per tant, el representat de Món Sant Benet dins de la fundació?**

R No, jo no represento Món Sant Benet sinó l'esperit de l'antiga Caixa Manresa. És clar que sóc la veu del territori, i intento que a Món Sant Benet s'hi facin coses, però també participo en totes les altres decisions, afectin el territori que sigui.

■ **Però quan es parla de Món Sant Benet el deuen escoltar especialment?**

R Quan es tracten temes de Sant Benet, em

demanen especialment la meua opinió. La meua voluntat és que el territori se senti seu el projecte de Món Sant Benet.

■ **No és així ara?**

R Món Sant Benet és aquí i es fa aquí. I ja està bé que vingui gent de Barcelona i de París, però el benefici és per al territori. La Fundació no només té Sant Benet, sinó també l'espai de la Plana de l'Om, que està cedit a l'Ajuntament de Manresa, i l'escola Oms i de Prat. A l'inici, una de les voluntats de Món Sant Benet era que el món empresarial pogués fer servir el centre de convencions.

■ **Però...?**

R És cert que es va anar perdent *feeling* amb el territori, semblava que Món Sant Benet els quedava molt llunyà. Vaig percebre durant una època que hi havia un cert distanciament, la sensació que Món Sant Benet no és del territori i, per tant, que facin el que vulguin. Però hem capgirat aquest sentiment i les empreses hi han tornat. Entenc que la desaparició de Caixa Manresa va saber greu, i no critico aquest allunyament que hi va haver.

■ **De fet, el motor de la fundació són els ingressos de la Pedrera.**

R La fundació va rebre un patrimoni desendregat i es va dedicar a endreçar-lo i a posar-lo en solfa. L'objectiu principal era donar servei i generar uns recursos que no es mengés la pròpia estructura. Avui en dia, el 20 % dels ingressos serveixen per a les despeses de

ARXIU/MIREIA ARSO

«Vaig percebre durant una època un distanciament, la sensació que Món Sant Benet no era d'aquí i 'ja s'ho faran'»

manteniment de la fundació i el 80 % es dediquen a obra social. La fundació és un ens molt potent que permet fer moltes coses. Les caixes generaven dividends, el patrimoni permet a la fundació generar ingressos per inver-

tir en qüestions de temàtica social. L'antiga Caixa Catalunya es va dedicar a comprar parcel·les al voltant dels parcs naturals per ampliar la protecció i aconseguir que no fossin zones residencials sinó espais per a projectes de caire social.

■ **El territori, doncs, té veu per opinar sobre Món Sant Benet?**

R Jo intento portar aquest veu, faig articles al diari, en parlo... Món Sant Benet és aquí i no es mourà d'aquí. Per tant, és important que ho aprofitem participant en les iniciatives que s'hi fan i proposant-ne d'altres.

Montserrat Duocastella

COORDINADORA DELS SERVEIS CULTURALS DE MÓN SANT BENET

«EL VISITANT VOL QUE LI EXPLIQUIN UNA HISTÒRIA»

■ Està al peu del canó des del primer dia. Junament amb Laura Vidal, és la responsable de la gestió de les visites i de les activitats que s'ofereixen a Món Sant Benet.

■ **Esvaït fa temps l'engrescament de la novetat, com es renova l'interès per acudir a Món Sant Benet?**

R És cert que, a l'inici, les visites generaven un interès perquè Món Sant Benet era una novetat. La gent podia veure el monestir, la residència de Ramon Casas, la Fundació Alícia. Per a mi també era tot molt nou, però això és un arbre que al començament té poques branques i de mica en mica va creixent. Ja des de bon començament, a més de les visites, vam impartir els tallers familiars, i a poc a poc hem anat vestint l'arbre.

■ **Un dels elements més comentats en la posada en marxa de Món Sant Benet va ser la museografia, ben diferent de l'habitual en un monestir o un equipament patrimonial. Com es va rebre?**

R Ha marcat molt l'esdevenidor de Món Sant Benet perquè és el que més agrada. Fins i tot hi ha gent que n'han esdevingut veritables ambaixadors i van venint de tant en tant acompanyats de gent nova. Gairebé podrien fer la visita ells de tant que la coneixen!

■ **Però es devien trobar visitants de la vella escola?**

R Sí, és clar, per això també vam oferir visites

guiades convencionals, però no n'hi ha hagut demanda. A la gent li agrada la museografia de Sant Benet i, en deu anys, hem tingut ben poques peticions d'altres tipus de visites. La museografia original ha aguantat molt bé el pas del temps.

■ **I què hi diuen els amants de les esglésies i del patrimoni religiós?**

R Hem tingut monges, monjos, fins i tot algun bisbe, i en general n'han sortit contents.

■ **Què és el que agrada al visitant de Món Sant Benet?**

R A través de les enquestes de satisfacció que fem i dels comentaris que ens adrecen, podem dir que la gent vol viure una història, fer una visita amb contingut. Un exemple serien els tallers educatius que fem en col·laboració amb la Fundació Alícia. Molts nens i nenes no cuinen a casa, però vénen aquí, elaboren un plat i se'l mengen. I quan arriben a casa poden dir que ja saben cuinar alguna cosa. L'experimentació, la manipulació, és un element atractiu.

■ **I què no agrada?**

R Doncs una cosa que vam descobrir ben aviat. A l'inici, no hi havia cadires, tot era a peu dret. Però ens ho van comentar i al cap d'un mes ja hi teníem cadires i bancs.

■ **Com va viure la crisi?**

R En un primer moment, amb preocupació. Penses... ai, ai, ai. Però va anar passant el temps i vam trobar el camí, vam agafar con-

MÓN SANT BENET

«Les sacsejades no agraden a ningú, però et fan més fort, t'obliguen a tenir idees i a pensar solucions»

fiança. Les sacsejades no agraden a ningú, però et fan més fort: et fan pensar solucions, tenir idees... La resposta era inventar, buscar noves possibilitats, i creure en el que estàvem fent. Avui en dia, el fet d'estar a la fundació im-

plica que podem compartir i col·laborar amb altres equipaments. No estem sols.

■ **El públic escolar és clau.**

R Hem tingut una mitjana de 30.000 escolars anuals. Per tant, 300.000 en aquests primers deu anys.

■ **D'on procedeixen els visitants?**

R Hi ha molta gent de la comarca, però també de Barcelona i l'àrea metropolitana. Així mateix, ve gent d'altres punts de Catalunya, d'Andorra. Fins i tot de França. Aquest públic forà l'hem anat treballant de mica en mica al llarg dels deu anys.

Marta Lacambra

DIRECTORA GENERAL DE LA FUNDACIÓ CATALUNYA-LA PEDRERA

«L'ENVERGADURA DE SANT BENET VA SER LA SOLUCIÓ A LA CRISI»

■ Poques persones poden parlar amb més coneixement de causa de les vicissituds viscudes per les obres socials del país. Marta Lacambra va ser subdirectora de Caixa Manresa i directora de l'Obra Social abans de la desaparició de l'entitat d'estalvis de la capital bagenca. Actualment ocupa la direcció general de la Fundació Catalunya-la Pedrera, dins de la qual hi ha Món Sant Benet.

■ Fa deu anys, Manresa i la Catalunya Central van celebrar la posada en marxa de dos grans equipaments de referència com el teatre Kursaal i Món Sant Benet. Com recorda l'efemèride?

R Ben cert, ja fa deu anys d'ambdues inauguracions! En realitat, aquests aniversaris sempre van bé per recordar. El Kursaal ha aconseguit posicionar-se en la itinerància del teatre de qualitat i és un referent. En el nostre cas, hem hagut de treballar molt però podem dir que Món Sant Benet és una història d'èxit. Amb la crisi econòmica vam patir, però ens en vam sortir.

■ Quin era el punt de partida?

R L'equipament es va haver d'imaginar de zero. El monestir de Sant Benet de Bages no era una destinació, però s'hi va invertir. I en deu anys, hem atret dos milions de visitants: 1 milió ha visitat el projecte museogràfic, que va ser diferent, innovador, arriscat, i els tallers escolars, la Fundació Alcía... L'altre milió són persones que han participat en congressos i convencions que s'han portat a terme a Món Sant Benet i gent que ha fet ús de l'hotel i els espais de restauració.

■ L'equipament toca moltes tecles.

R Hi ha una finalitat cultural i un ús diferent, singular. Hem buscat la combinació de les dues coses. Al·l'iniici potser va semblar que era un equipament massa gran, però això, precisament, va ser la solució: es va superar la crisi i ha estat un èxit. La crisi econòmica ho va fer trontollar tot. Sant Benet era allà al mig: era un terreny erm com a destinació, només hi havia el monestir. Però vam imaginar altres instal·lacions i això va ser un encert. Però hem de dir que també hauria pogut no ser-ho.

■ Diu que l'envergadura va ser la solució?

R Recordo una conversa amb un ex-secretari general de Cultura que em va comentar que una de les coses que no són fàcils de fer és posar en valor els monestirs, i fins i tot si no tenen vida monacal. Però hi ha un moment en què un monestir pot tenir un valor molt important, per un tema de patrimoni cultural, per la rehabilitació que se'n fa. A Món Sant Benet, teníem el monestir, però vam imaginar més coses, els serveis educatius, un projecte museogràfic transgressor. I parlem tant d'història com d'hàbits alimentaris. Si només haguéssim decidit fer una cosa, potser hauríem perdut el públic de l'altra. La suma ha estat l'èxit.

■ No obstant això, la inauguració va tenir lloc el novembre del 2007 i poc després vam començar a parlar de crisi a escala global. No devia ser fàcil continuar creient en aquell projecte.

R Tot se'ns feia una muntanya. És clar que es va dir que si ho haguéssim fet més petit hauria estat més fàcil de mantenir. Però tenim 150 treballadors i hi continuen sent. L'ambició va ser el que ens va fer posar en circulació.

■ Van baixar les visites?

R No va ser un moment fàcil. El telèfon va

FUNDACIÓ CATALUNYA-LA PEDRERA

«Ni la Pedrera ni Món Sant Benet es poden vendre. Els estatuts de la fundació els consideren béns inalienables»

«Mai es va plantejar que hi hagués un comitè de representació territorial a la Catalunya Central»

passar de sonar molt a sonar menys, i després a no sonar. Però l'equip va mantenir la moral: havíem començat el 2007 a dalt de tot i poc després va arribar la fallida de Lehman Brothers. Som en un territori on les pimes van patir una patacada brutal. Recordo la carona de molta gent de Món Sant Benet amb famílies que havien perdut l'ocupació pensant si la crisi també ens afectaria en aquest sentit.

■ El territori ha estat un aliat?

R Els ajuntaments del voltant han confiat i han cregut en allò que Món Sant Benet aporta al territori. Dos exemples podrien ser els Benet Games i el Festival Internacional de Música Clàssica de Sant Fruitós de Bages. La visibilitat de Món Sant Benet il·lumina el territori. Durant el procés, i durant aquests deu anys, sempre que hem parlat amb els mitjans de comunicació s'ha comentat que Món Sant Benet és una oportunitat perquè la gent vegi la Catalunya Central. Som en un lloc que és un eix viari molt important de Catalunya. Imagina't que l'haguéssim hagut de fer nosaltres. Impossible! Si es veia Sant Benet com un lloc allunyat de Barcelona i l'àrea metropolitana, s'ha de dir que és a poc més de mitja hora.

■ Quina importància té la Pedrera en el conjunt de la fundació i, per tant, en la supervivència de Món Sant Benet?

R Tant Sant Benet com la resta d'equipaments de la Fundació Catalunya-la Pedrera

han tingut, durant la crisi, un element diferencial i únic com ho és l'edifici de la Pedrera, amb un milió de visitants anuals. En moment de *touché* per la crisi, sort n'hi ha hagut de la Pedrera. No només per a Sant Benet sinó també per a les instal·lacions que tenim a Planes de Son, a Mont-rebei, al delta de l'Ebre... La Pedrera és una font d'ingressos. La fusió va permetre salvar la totalitat, tant la gent que hi treballa com el manteniment, i va obrir noves perspectives. Això és una evidència, no es pot negar. Però no vol dir que la Pedrera sigui un èxit i la resta un fracàs.

■ Món Sant Benet no és autosuficient?

R Estem a punt de poder dir que sí. Si això no s'espatlla, aquest any ho aconseguirem.

■ No obstant això, millor que no es venguin la Pedrera.

R No es pot, no ho podem pas fer! Els estatuts consideren que són béns inalienables els elements constituents de la fundació. Per tant, la Pedrera, però també Món Sant Benet, Planes de Son, el Delta i Mont-rebei.

■ La veu del territori al patronat de la Fundació Catalunya-la Pedrera és Pere Casals. Es va plantejar en algun moment la possibilitat de crear un comitè d'experts o d'assessors al territori per donar més veu a la Catalunya Central i, per tant, a Sant Benet?

R No, mai no es va plantejar una cosa així. La fundació és tot el seu territori, i el capítol social també s'estén a tot el territori. El Pere representa la Fundació Universitària del Bages, entitat que recull el llegat de Caixa Manresa. I en el patronat també hi ha el berguedà Lluís Torner en el capítol de patrons escollits pel seu prestigi a proposta dels altres patrons.

■ No són pocs representants de la Catalunya Central?

R No, no ho crec. La Llei de Fundacions Especials estableix quina és la representativitat dels elements originaris de la fundació.

■ Deu anys. I ara què?

R Tenim coses pensades, que ens fan molta il·lusió. En certa manera, ens reinventarem. Però ara per ara no es pot explicar, ho farem més endavant. Tenim la moral ben amunt.

ARXIU/MIREIA ARSO

David Pintó

UNA FESTA OBERTA AL PÚBLIC EL 30 DE SETEMBRE

n La celebració del desè aniversari de la posada en marxa de Món Sant Benet tindrà lloc el darrer cap de setmana d'aquest mes de setembre: el dia 28 es farà l'acte institucional amb un concert de l'Ensemble Vivaldi, mentre que el dissabte 30 es convidarà la ciutadania a una festa popular amb diverses activitats per a tots els públics en els diversos recintes tancats i a l'aire lliure que formen el complex.

El presentador de la jornada serà l'actor, dramaturg i director manresà David Pintó, que conduirà el públic pels diferents espais i moments de la festa. Les actuacions musicals aniran a càrrec d'A Grup Vocal, amb direcció de Marc Sambola i la interpretació de fins a tretze cantants, i la formació de jazz La Locomotora Negra. En el terreny del circ, el clown i la dansa, es podrà veure l'espectacle *Violeta*, amb La Persiana i Venancio y los jóvenes de antaño.

Una altra de les propostes serà *El museu al carrer*, un espectacle de teatre còmic itinerant de Claret Papiol que vol exhibir la bellesa de Món Sant Benet d'una manera ben singular. La reconeguda intèrpret Claire Ducreux oferirà l'actuació de dansa i teatre *De paseo*.

Un altre punt d'interès serà *El poblat del laberint d'Arkilàstic*, a càrrec de L'Obrador, format per jocs dinàmics per a infants i tota la família. En el mateix sector d'edat hi trobarem els jocs de *Colors de monstre*, a càrrec de Tombs Creatius; *El llibre-joc*, de L'Obrador; *Micro-Shakespeare*, de Lai-trum. Així mateix, també es faran tallers d'alimentació per a infants a la Fundació Alcía, i visites tant al monestir com a l'antiga residència del pintor Ramon Casas. Les activitats estaran obertes a tothom i seran de participació gratuïta.

Uns dies abans d'aquesta doble celebració, el diumenge 24 de setembre, es projectarà un mapatge a la façana de l'edifici de la Pedrera, al passeig de Gràcia de Barcelona. La iniciativa donarà testimoni dels lligams que hi ha entre aquesta arquitectura emblemàtica d'Antoni Gaudí i Món Sant Benet, els dos grans equipaments de la Fundació Catalunya-la Pedrera. Un particular preludi de la gran festa ciutadana i institucional.